

Техникъл Трейнинг
България ЕООД

ноема

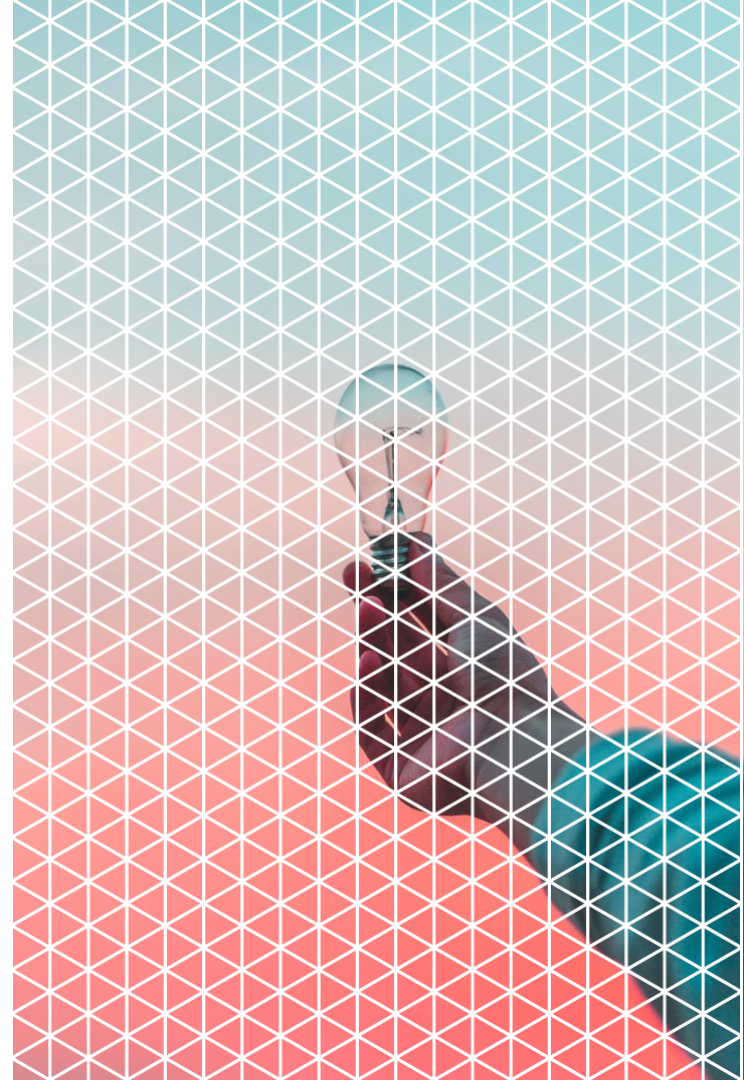
П Р Е Д С Т А В Я Т

Емпирично проучване в рамките на проект „BEST WATER USE“

ИЗГОТВЕНО ЗА

Октомври 2018

ПРОУЧВАНЕ НА ОТНОШЕНИЕТО НА ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ КЪМ ВОДНИТЕ РЕСУРСИ И ТЯХНОТО ОПАЗВАНЕ И ЕФИКАСНО ИЗПОЛЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ

Сдружение Еко Неврокоп, в партньорство с Агенция за развитие Анатолики – Солун (Гърция), Агенция за развитие на Серес Анасер (Гърция), Агенция за икономическо развитие Банско (България) и Агенция за икономическо развитие Високи западни Родопи – Девин (България), изпълнява проект Best Water Use с акроним BEST-U в рамките на договор B2.6f.05 от 02.10.2017 г.

Проект „Best water Use” има за задача да насърчи иновационните технологии с цел подобряване опазването на околната среда и ефикасното използване на водните ресурси, както и опазването на почвите.

Проектът е насочен към подобряване управлението на водите, чрез организиране на кампании за популяризиране на "зелено поведение" в следните области:

- управление на водите;
- изпълнение на пилотни дейности, включващи съществуващи иновационни методи/технологии;
- формиране на цялостна образователна политика в местното самоуправление.

Конкретните цели на проекта са:

- Да изгради капацитет на всички заинтересовани страни, както и на мениджмънта на водните ресурси;
- Да подобри знанията и повиши осведомеността на потребителите на водните ресурси, целяйки по-ефикасно участие в опазващи околната среда действия;
- Да разработи образователни процеси, които да насърчават всеобхватен, системен и интердисциплинарен подход към проблемите на околната среда и оптимално управление на водите в частност;
- Да създаде чувство за отговорност сред учащите и учителите по отношение опазването на околната среда и устойчив начин на живот.

Настоящото проучване се изпълнява от Техникъл Трейнинг България ЕООД, съгласно договор за „Проучване отношението на целевите групи към водните ресурси, тяхното опазване, ефикасно използване и управление“ с възложител Сдружение Еко Неврокоп.

Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество „Гърция - България 2014-2020“ ИНТЕРРЕГ V-A

04

Методология

18

Видове използвани водни ресурси

25

Опазване и ефикасно използване на водните ресурси

33

Информационни източници и запознатост с правната рамка

Техникъл Трейнинг
България ЕООД

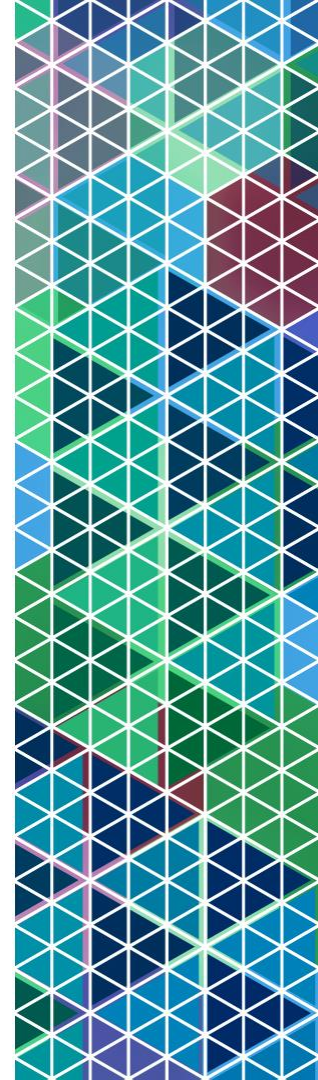
ноема

Методология

ИЗГОТВЕНО ЗА

Октомври 2018

: методология на изследването

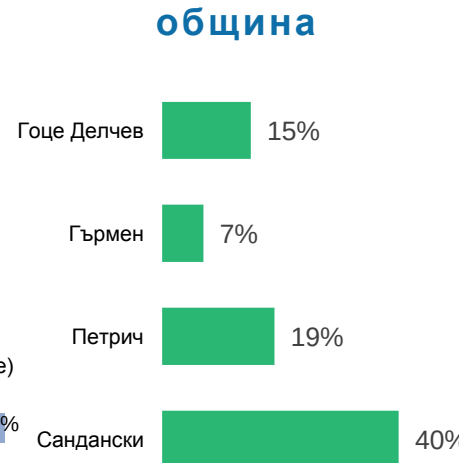
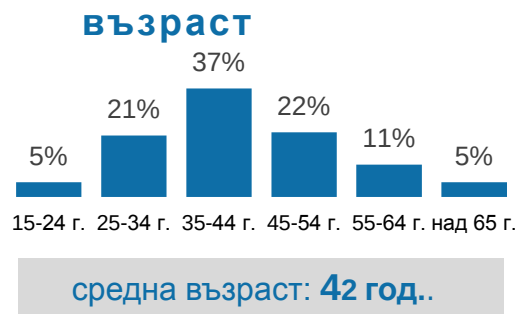
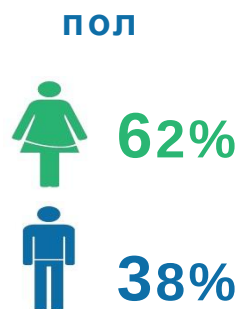
изследователски цели:

- отношение на целевите групи към:
 - опазване на водните ресурси;
 - ефикасно използване на водните ресурси;
- видове използвани водни ресурси;
- практики на употреба и управление на водните ресурси;
- запознатост с правна рамка на местно и европейско равнище;
- налична информация по темата в общественото пространство;
- оценка на действията на регулиращите органи

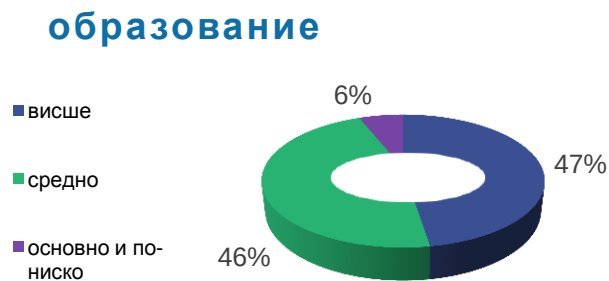
количествено изследване:

- метод за регистриране на данни: CAWI (онлайн анкета, която се попълва саморъчно от респондента) / PAPI (саморъчно попълване на хартия);
- обхват: общини в рамките на Област Благоевград;
- обем на извадката N=323, като:
 - n=232 домакинства;
 - n=40 земеделски производители;
 - n=51 местен бизнес;
- период на теренна работа: 5 септември – 11 октомври 2018 година.

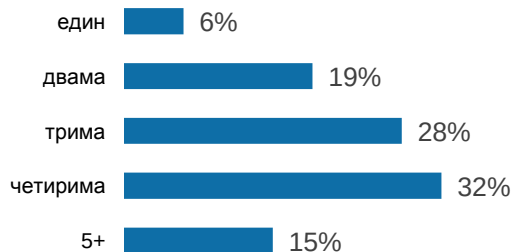
: структура на извадката : домакинства

■ учещ ■ работещ ■ самонает ■ безработен ■ майчинство /домакия ■ пенсионер ■ неработещ (здравословни причини/ увреждане)

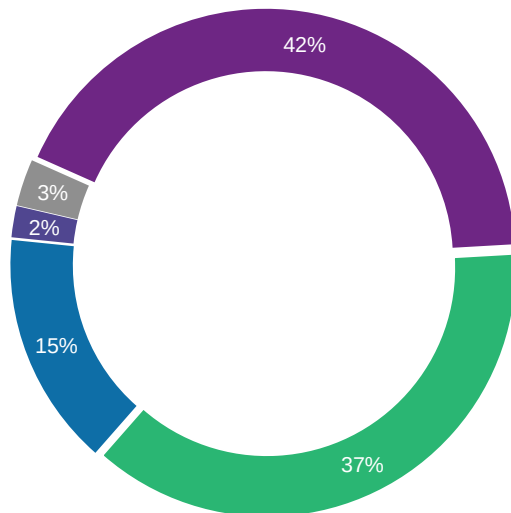
бр. членове в домакинство

: структура на извадката : бизнес

тип дейност

- земеделие и/или животновъдство
- услуги
- производство
- занаятчийство
- друго

тип територия, на която се осъществява дейност

общински център

36%

село, което не е
Общински център

48%

индустриална зона,
други

19%

община

Сандански

26%

Гоце Делчев

23%

Гърмен

15%

Хаджидимово

13%

Петрич

10%

Сатовча

8%

Струмяни

4%

: основни наблюдения : водни ресурси [1]

- Основните цели при употреба на вода в домакинствата се свързват с ежедневните нужди – хигиена, готвене, пиене и почистване на дома, които са задължителни за всички домакинства.
- Останалите дейности, изискващи използването на вода, са типични за по-малките населени места в областта и са част от поддържането на градина, земеделското производство и отглеждането на животни.
- За разлика от домакинствата, при бизнеса употребата на вода е свързана с конкретната дейност на организацията. Освен битовите нужди, които са най-често посочвани от представителите на бизнеса, вероятно защото обхващат многообразието от дейности, изискващи наличие на вода, по-типични цели по тип дейност са: почистване на площи при услугите, използване на водата като ресурс в производството и поливане на земеделска продукция и отглеждане на животни при земеделие и/или животновъдство.
- Двете целеви групи използват най-вече питейна вода от водопровод (92% население, 80% бизнес) и бутилирана вода за пиене (около половината от всяка група). Водата директно от природен водоизточник също има значителен дял при фирмите - най-вече при занимаващите се със земеделие и животновъдство, 90% от които я използват.

: основни наблюдения : водни ресурси [2]

- Средно около 5 месеца годишно продължава активният сезон при организациите, които идентифицират такъв (41%) – това са най-вече земеделие и животновъдство (70%) и попадащите в сферата на услугите (20%).
- Недостигът на вода е проблем отнасящ се до 10 на 100 от всички респонденти.
- Други проблеми, които засягат всички, са честите повреди на водопровода и високата цена на водата.
- По-конкретни затруднения при населението предизвикват ниското налягане, спирането на водата, наличният на места режим, механичното замърсяване и лошите вкусови качества, а около една трета от бизнеса страда поради липса на водоснабдяване до някои обекти.

: основни наблюдения : опазване на водата [1]

- Директно попитани дали пестят вода, само половината представители на домакинства отговарят утвърдително – такъв е делът на целенасочено пестящите. Техният демографски профил не се отличава значително от средното за цялата съвкупност – характерни черти са по-високите дялове на завършилите висше образование и на хората на възраст над 45 години.
- Организациите, които пестят преднамерено, представляват 60% от всички взели участие. Сред тях, най-много са занимаващите се със земеделие/ животновъдство, а представители на занаятчийството няма.
- При подпомогната познатост на практики за пестене задължително и при двете групи присъства своевременното отстраняване на течове и повреди.
- Оказва се, че близо половината домакинства пестят вода по време на ежедневните си домашни дейности – къпане, готвене, миене на зъби и чинии и др., а 21% използват смесители с опция за икономична употреба.

: основни наблюдения : опазване на водата [2]

- При фирмите, практиките варират според типа дейност – секторът на услугите използва икономични ВиК елементи, в производството се залага на икономичните елементи и повторно използване на вода, а в земеделието и животновъдството до голяма степен се разчита на дъждовната вода и водата директно от природни източници.
- Над ¾ от респондентите се затрудняват да дадат пример за практика за пестене на вода от миналото, която смятат за добра. Сред отговорилите, важна за домакинствата и бизнеса е бързата поправка на повреди/ течове по водопроводната система. Домакинствата най-вече препоръчват събиране на дъждовна вода и пестелива употреба на питейна – при поливане, пране и къпане.
- И двете целеви групи допринасят за намаленото замърсяване на водата, като се стремят да използват по-малко препарати/ химикали/ вредни материали в домакинството и в дейността на организацията.
- Повторното използване, рециклирането на вода, както и разлагането на отпадните вещества от производството до по-безвредни са сред най-малко практикуваните методи за намалено замърсяване.

: основни наблюдения : информираност [1]

- Както домакинствата, така и бизнесът, не се чувстват добре информирани относно разпоредбите в сферата на опазване и използване на водите. Най-сигурни се чувстват в знанията си на локално ниво – на територията на своята община. С разширяване обхвата на регулаторната рамка, дялът на слабо информираните се увеличава – най-висок е той на ниво информираност на територията на Европейския съюз.
- От наличните информационни източници, според респондентите, възможност да предоставят информация по темата имат най-вече традиционните медии (ТВ, радио, местна и национална преса) и, частично, уебсайтовете на общини и общински институции и на ВиК дружества, както и информационни публични събития (проекти, семинари и др.).
- Когато става дума за реалното изпълнение на функцията на тези източници да предоставят адекватна информация по темата, традиционните медии и уебсайтовете на общини и общински институции се справят. Другият канал, който получава повече положителни оценки, отколкото негативни, са информационните публични проекти, семинари и пр., въпреки, че едва 6% от домакинствата и 3% от организациите споделят някога да са участвали в подобни събития.

: основни наблюдения : информираност [2]

- Темата за институциите, които отговарят за управлението и опазването на водните ресурси, не е позната в детайл. Представителите на бизнеса са малко по-добре информирани за отговорностите на институциите в сравнение с населението, но оценяват дейността им по-скоро негативно – единствено „общината“ получава по-скоро положителна оценка на дейността си.
- Домакинствата се чувстват по-малко информирани, но оценяват положително няколко институции – съответната община, Регионална инспекция по околната среда и водите – Благоевград, Басейнова дирекция Благоевград и МОСВ.
- Решенията, които двете целеви групи предлагат за осъществяване на по-добро опазване и икономично използване на водните ресурси, се различават главно по своя мащаб – докато населението се фокусира върху решаване на проблемите на отделния индивид и предлага конкретни стъпки за по-добро пестене, бизнесът има по-цялостен поглед върху ситуацията и предлага „по-големи“ решения – напр. „Промяна на основните критерии за опазване на териториалните ресурси и мащабни кампании сред населението”.
- Половината респонденти споделят за наличие на пречки пред това да могат да пестят/ незамърсяват в бъдеще – основната пречка при населението и при бизнеса е липсата на достатъчно финанси.

: основни наблюдения : информираност [3]

- На база цялостното си отношение към водата – като към нещо обикновено, ежедневна необходимост, природно богатство или живот, представителите на населението се различават по някои ключови демографски характеристики и нагласи към водата:
 - водата като живот: 70% жени на възраст между 35-44 години, най-висок дял на предприемачи/самонаети, по-скоро не изпитват недостиг на вода и пестят по-малко от средното;
 - водата като природно богатство: преобладават жени, между 25-34 годишни, живеещи в общински център, значително по-малко проблеми с водоснабдяването, пестят по-малко от средното;
 - водата като ежедневна необходимост – възпроизвеждат извадката като демографски характеристики, практикуват „пестеливи практики“ повече от средното.

: обобщение : население

- Населението изпитва затруднения свързани с водоснабдяването в малките населени места, а практиките за пестене на вода, които се прилагат, са по-скоро базови (изискващи по-малко знания, усилия и инвестиции) – пречките към преминаване на следващо ниво са основно липсата на финанси, достъпност до модерни технологии и повече ясно поднесена информация.
- Фактът, че темите за правилно използване на питейна вода, филтриране и повторно използване и пречистване на отпадните води се споменават спонтанно от респондентите, свидетелства, че е налично отношение към водата като към природно богатство и то трябва да бъде активно надграждано.

“По-голямо информиране на населението, как може да се опазват водните ресурси чрез реклами, билбордове и брошури.”

“Култура и информация във всички центрове и общини.”

“Организиране на национални информационни кампании за богатството и опазването на водите.”

: обобщение : бизнес [1]

- Употребата на водни ресурси от фирмите е винаги тясно свързана с конкретния отрасъл. Въпреки това, сред представителите на различните видове бизнес се наблюдават сходни нагласи към опазването на водата. Възможен техен първоизточник са сходните проблеми, с които се сблъскват – докато едва 22% нямат никакви проблеми с водоснабдяването, останалите респонденти от целевата група най-често изразяват недоволство от честите повреди на водопровода и високата цена на водата.
- Тези проблеми се повтарят и потвърждават своята тежест и при останалите теми, включени в изследването – опазване и ефикасно използване на водните ресурси, информираност, възможност за бъдещо пестене.
- Обобщеното решение, описано от представителите на бизнеса, което ще доведе до по-добро опазване на водите, включва обновяване на водоснабдителни съоръжения и въвеждане на нови технологии, съпроводено с финансиране по проекти, тъй като липсата на финанси е най-често посочваната пречка за бъдещо пестене. По-голямата част от респондентите асоциират опазването на водата със скъпоструващи технологии и ограничават своите практики до изискващи по-малко усилия и средства.

: обобщение : бизнес [2]

- Другият важен пункт в предложението на бизнеса е подобряване на информираността. Респондентите идентифицират липсата на информираност като проблем и предлагат решение *“Въвеждане на информация по всички населени места и популяризиране чрез общините, програми за ограмотяване на населението.”* ; *„Смяна на технологията и промяна в мисленето на хората, грижа за природното богатство.”*
- По-малко от 10% се чувстват добре запознати с регулаторната рамка на национално и европейско равнище, както и с институциите, имащи отношение към проблематиката. Тази по-скоро слаба информираност, според участвалите в изследването, се дължи на липсата на *“мащабни кампании сред населението”* и други инициативи, целящи да повишат запознатостта с и ангажираността на населението в област Благоевград по темата.

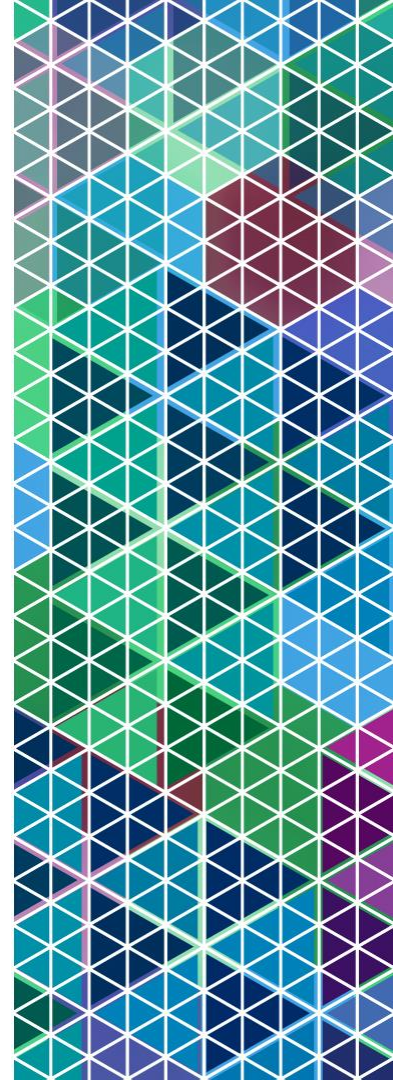
ноема

Видове използвани водни ресурси

ИЗГОТВЕНО ЗА

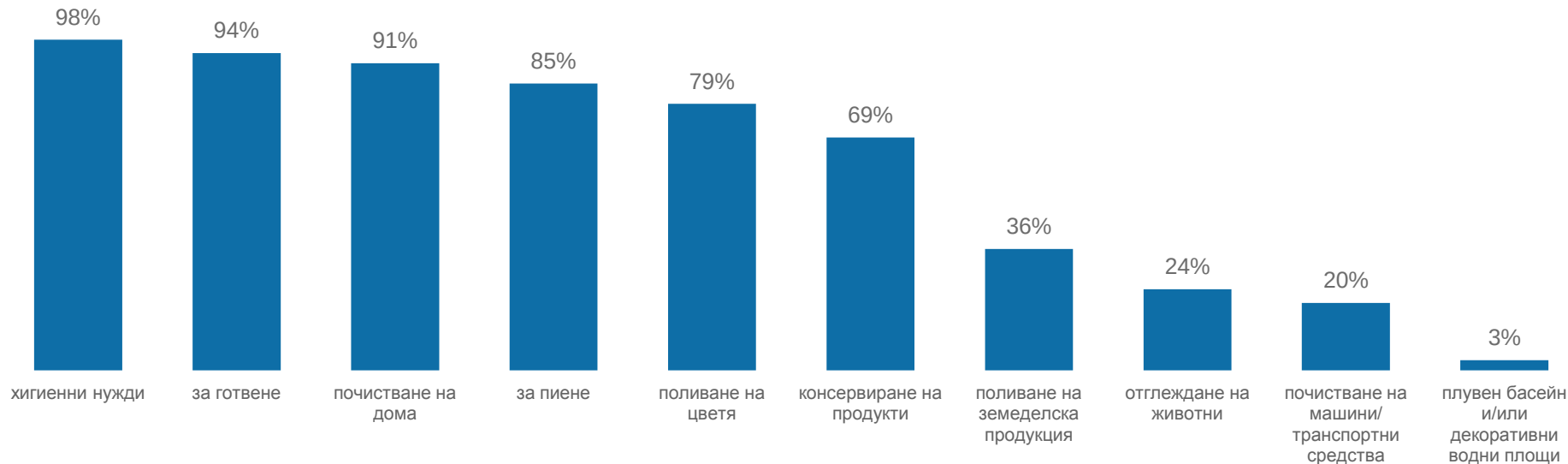

Октомври 2018

: основни цели при употреба на вода [домакинства]

Над 80% от домакинствата използват водата за основните си битови нужди – хигиена, готвене, почистване и пиене.

: основни цели при употреба на вода [бизнес]

Употребата на вода от фирмите по-трудно може да се категоризира, затова е сведена най-вече до битови нужди. Останалите по-конкретни цели се отнасят до видовете дейности на организациите.

: ВИДОВЕ ИЗПОЛЗВАНИ ВОДИ

Основните източници за двете разглеждани групи са вода от водопровод и бутилирана вода. Съществена разлика е количеството употребявана вода от природни водоизточници от бизнеса.

домакинства

средно
месечно

бизнес

средно
месечно

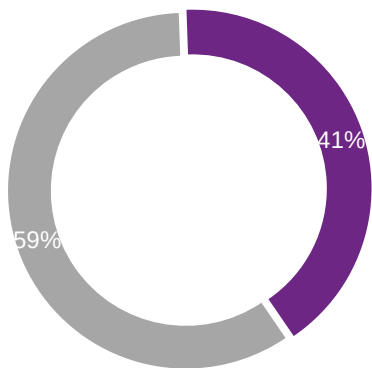

: сезонност при употребата на вода

Над една трета от бизнеса потвърждава наличието на сезонност – средно 5 месеца в годината.

бизнес

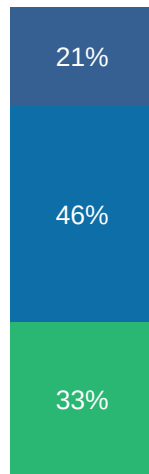
- да, някои месеци ползваме значително по-големи количества вода
- не, потреблението е приблизително еднакво през всички месеци

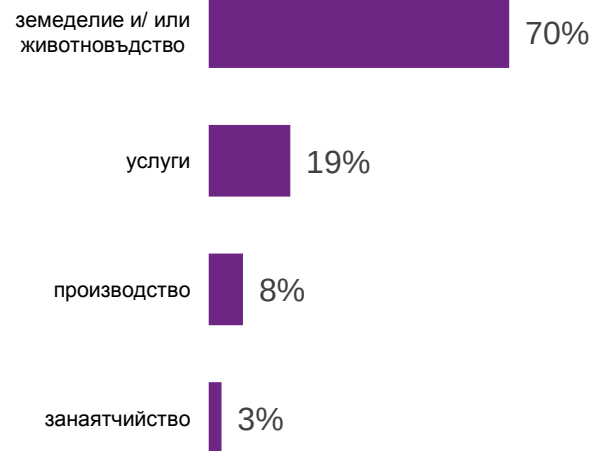
активен сезон (бр. месеци)

4,6
средно

- 7-8 месеца
- 4-6 месеца
- 1-3 месеца

дейности, предполагащи сезонност

: недостиг и проблеми с доставянето на вода [домакинства]

Изпитващите недостиг на вода живеят в село, което не е общински център и не използват различни източници от бутилирана вода и вода от водопровод. Проблемът е типичен за община Петрич.

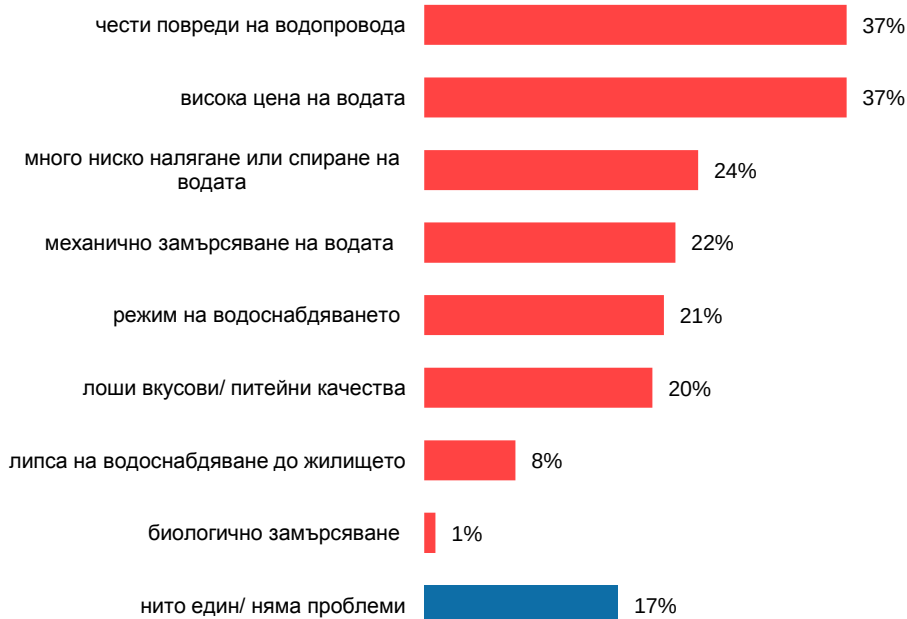
недостиг на вода

11,6% от домакинствата
изпитват недостиг
на вода

допълнително необходимо количество

средно **11,4** куб. м./ месец

налични проблеми

: недостиг и проблеми с доставянето на вода [бизнес]

Честите повреди и високата цена на водата са най-често срещаните проблеми както при населението, така и при бизнеса.

недостиг на вода

8,8% от фирмите
изпитват недостиг
на вода

допълнително необходимо количество

средно **52** куб. м./ месец

налични проблеми

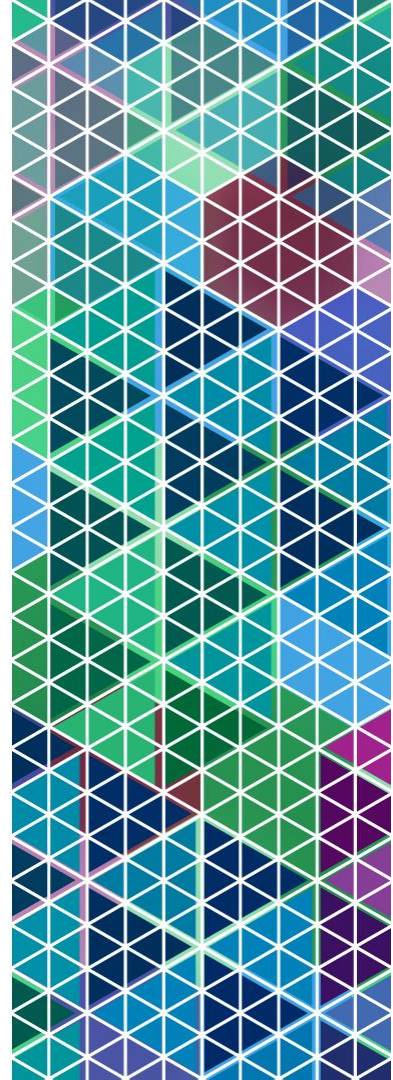
ноема

Опазване и ефикасно използване на водните ресурси

ИЗГОТВЕНО ЗА

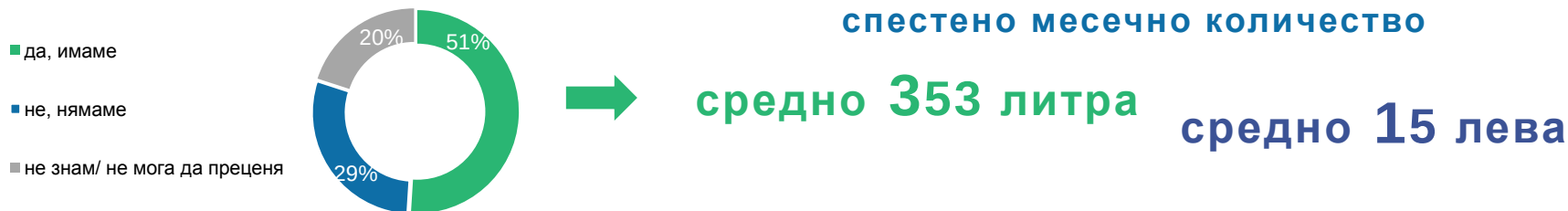

Октомври 2018

: практики за пестене на вода [домакинства]

Най-честата практика за пестене на вода е своевременното отстраняване на повреди. Около 1/2 от домакинствата пестят вода при извършване на ежедневни битови дейности.

P14. Имате ли във Вашето домакинство специални практики за пестене на вода?

P15. Практикувате ли следните? **P16A.** Колко литра месечно спестявате? **P16B.** Колко лева?

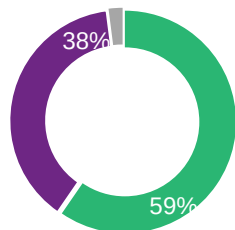

домакинства, N=232

: практики за пестене на вода [бизнес]

Над ½ от представителите на бизнеса твърди, че има практики на пестене на вода, които се изразяват основно в своевременното отстраняване на течове и повреди.

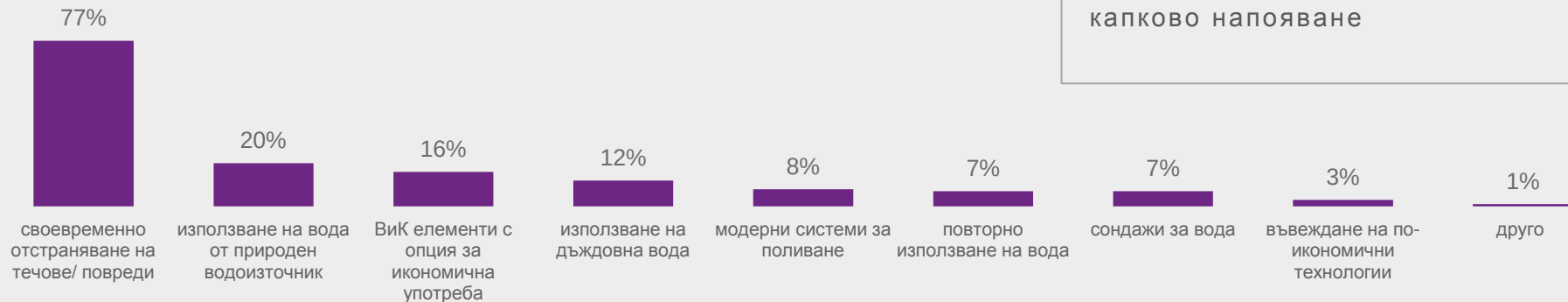
- да, имаме
- не, нямаме
- не знам/ не мога да преценя

спестено месечно количество

средно **3161 литра**

средно **83 лева**

друго:
капково напояване

B14. Имате ли във вашата фирма специални практики за пестене на вода?

B15. Практикувате ли следните? **16A.** Колко литра месечно спестявате? **16B.** Колко лева?

бизнес, N=91

: складиране на големи количества вода [бизнес]

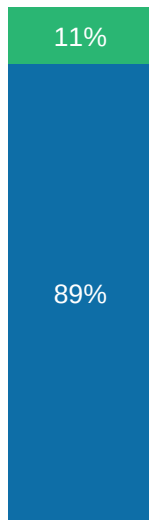
Едва 1/10 от организациите складират малки количества вода, като повечето не споделят за специфични практики.

складиране на вода

■ складираме, но малки количества

■ складираме големи количества

■ не складираме

да

практики

бутилирана
фабрично в склад

бутилки

кладенци

бидони

съдове за вода

специални за целта
цистерни

В12. Складирате ли големи количества вода за нуждите на Вашата фирма/ стопанство?

В13. Ако да, може ли да опишете как складирате водата?

бизнес, N=91

: препоръки за пестене на вода : домакинства [1]

Най-открояваща се препоръка е събиране на дъждовна вода с основна цел напояване, както и като заместител на водата от водопровод в домакинството, доколкото е възможно.

76% нямат конкретни препоръки

- **събиране на дъждовна вода**
- събиране на дъждовна вода в резервоари
- ползване на дъждовна вода. Като цяло в България няма традиция да се пести водата
- събиране на дъждовна вода за напояване/поливане.
- при поливане да се ползва само дъждовна вода
- да се направят вади за поливане на градини, а не от питейната вода; да има специални програми за езера, язовири и др.
- къпане, поливане на цветята с дъждовна вода
- **кладенец**
- ползване на сонда
- поливане на градината със сонда
- поливането на градините да е от местен язовир по канал
- намаляване ползването на водата в тоалетната на половина
- **отремонтиране на всички течове и повреди**
- да се поддържат крановете в изправност
- **да се поднови водопровода**
- да се поднови водопровода, защото има чести повреди и всеки следобед нямаме вода, не можем да се изкъпем

: препоръки за пестене на вода : домакинства [2]

Следват употребата на кладенци и сондажи, отстраняването на повредите по водопроводната мрежа и използването на вода директно от природни водоизточници.

76% нямат конкретни препоръки

- поправяне на всички капещи кранчета ,което ще доведе до намаляване сметките на водата
- своевременно отстраняване на течове,използване на нискодебитни тръби,аератори на смесителите.
- събиране вода в шишета
- събиране водата в съдове по време на дъжд за повторното и ползване
- събиране на вода в туби
- повторно използване на водата
- неделна баня
- прането на килимите и пътеките да е като едно време на реката
- да не се ползва вана а душ в ежедневието
- предпочитане на чешмяна вода пред минерална (бутилирана вода) или изворна
- използване на водата от климатика за поливане, в тоалетната, пране;

: препоръки за пестене на вода : бизнес

Различните препоръки от тези при населението се отнасят до прилагане на капково напояване в земеделието и по-добри практики за складиране на големи количества вода.

77% нямат конкретни препоръки

- **капково напояване**
- в земеделието капковото напояване пести много
- изграждане на капкова система за напояване
- вода от кладенец или сондаж
- използване на природни източници
- подмяна на стари водопроводни тръби и спирателни кранове
- отстраняване на аварии и подмяна на водопроводни тръби
- по-добри съоръжения за поливане
- събиране на дъждовна вода във водоеми
- създаване на водохранилище
- филтриране, охлаждане и повторно използване
- аератори на крановете, нискодебитни водопроводни инсталации
- безплатно разпространение на дъждовни бъчви
- да се използват безвредни препарати
- направа на зелени покриви

: практики за намалено замърсяване на водите

Вторичното използване на водата след преработка е сред най-малко практикуваните дейности за намаляване на замърсяването както от домакинствата, така и от бизнеса.

домакинства

друго:

никога не изхвърлям използвана мазнина в канализацията; **капково напояване**

бизнес

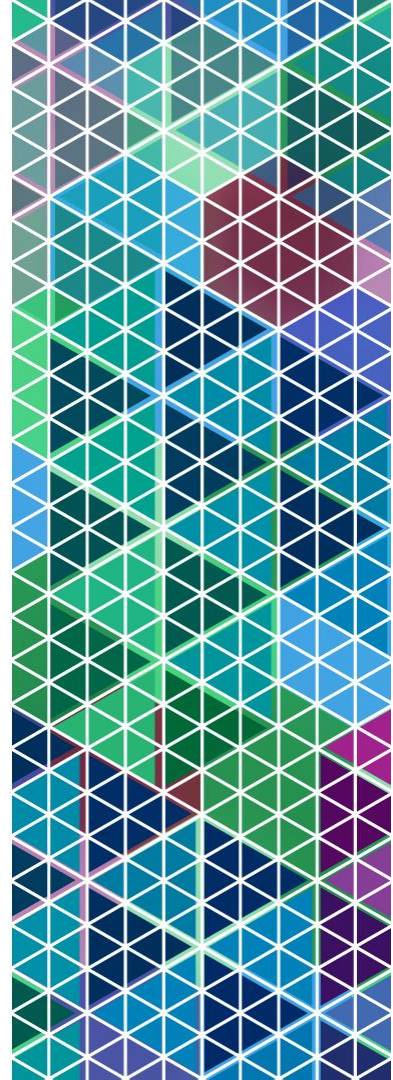
ноема

Информационни източници и запознатост с правна рамка

ИЗГОТВЕНО ЗА

Октомври 2018

: информираност относно използване и опазване

Двете изследвани групи не се чувстват достатъчно информирани по отношение на законовите разпоредби – най-неясни са правните регулации на територията на ЕС.

■ отлично информиран/а ■ много добре информиран/а ■ добре информиран/а
■ средно информиран/а ■ слабо информиран/а/ неинформиран/а

на територията на общината

домакинства

бизнес

на територията на страната

домакинства

бизнес

на територията на Европейски съюз

домакинства

бизнес

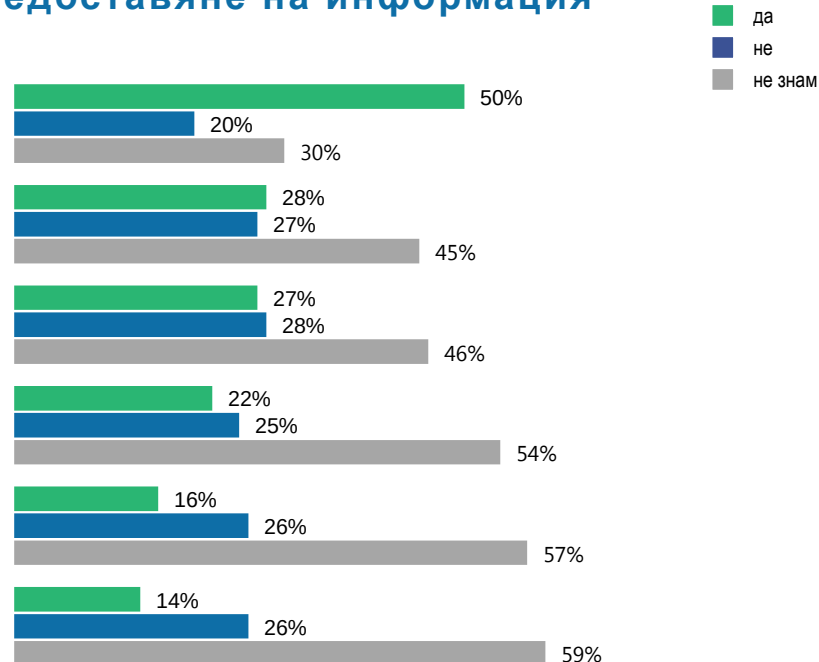
: източници на полезна информация [домакинства]

Най-адекватен източник според населението са традиционните медии. Те са оценени и като най-добре справящи се с предоставянето на информация по темата.

възможност да информират

предоставяне на информация

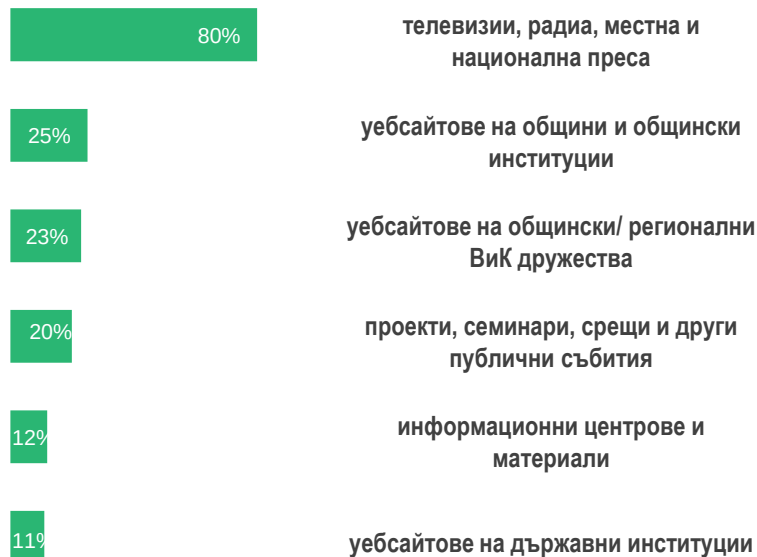

да
не
не знам

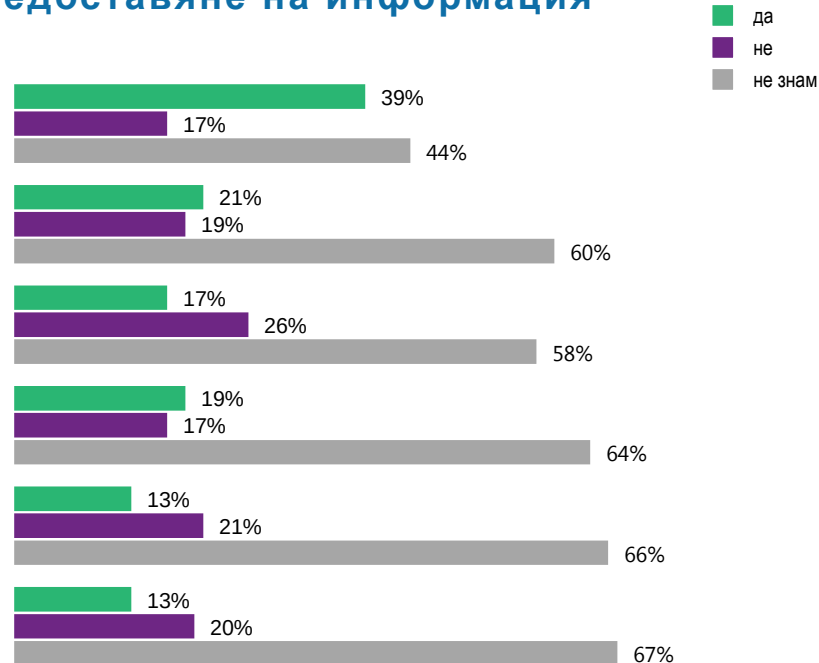
: източници на полезна информация [бизнес]

Липсата на мнение относно предоставяната информация от различните видове източници отново потвърждава по-лошата обща информираност на бизнеса спрямо населението.

възможност да информират

предоставяне на информация

да
не
не знам

: участие в информационни събития

Събитията целящи по-добра запознатост с темата са посещавани от много малка част от респондентите. Най-активни организатори за МОСВ, общините и образователни институции.

домакинства

6%

организатори:

- Общината
- Училища
- Басейнова дирекция гр. Благоевград
- Министерство на околната среда и водите
- УВЕКС ЕООД, гр. Сандански
- Университет в чужбина
- ЮЗУ Неофит Рилски

бизнес

3%

организатори:

- Министерство на околната среда и водите
- Министерство на финансите
- МФ на Кралство Нидерландия
- Сдружение „Природа назаем“

: познаване на имащите отношение институции

Темата за институциите и тяхното отношение към водните ресурси не е добре позната сред респондентите. Близко ½ от представителите на организации се чувстват средно информирани.

домакинства

бизнес

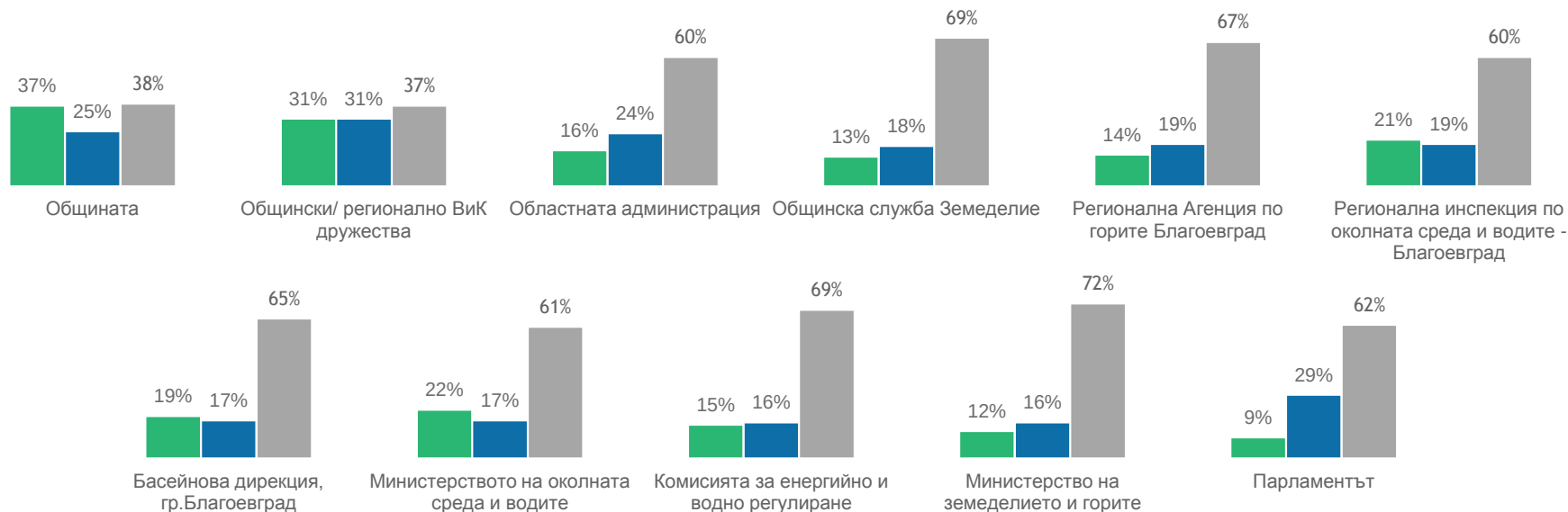

: оценка дейността на институции и организации

Дейността на общините, общинските/ регионални ВиК дружества и Министерството на околната среда и водите е оценена най-високо като подпомагаща опазването на водните ресурси.

домакинства

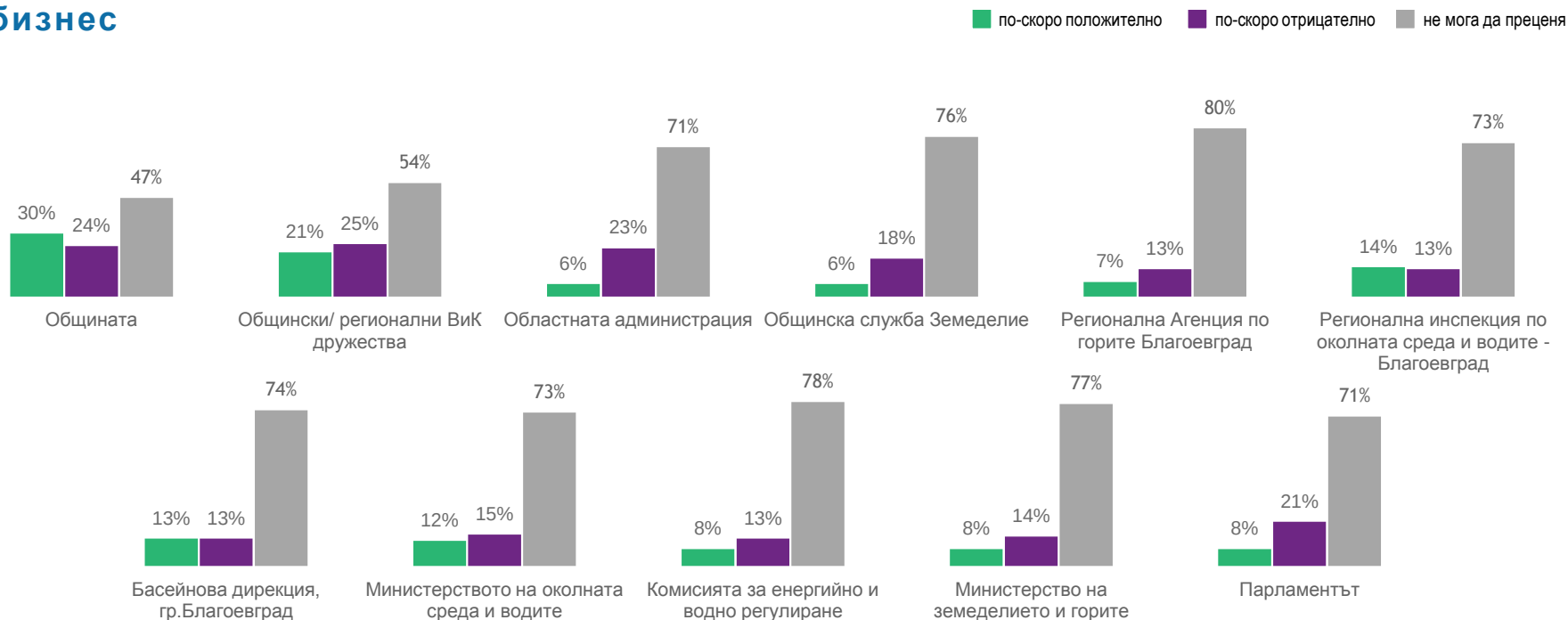
■ по-скоро положително ■ по-скоро отрицателно ■ не мога да преценя

: оценка дейността на институции и организации

Ниска познатост на институциите имащи отношение към проблематиката. Отново най-високо е оценена най-познатата такава – конкретната община.

бизнес

B27. Как бихте оценили дейността на всяка от следните институции и организации по отношение на управлението и опазването на водните ресурси?

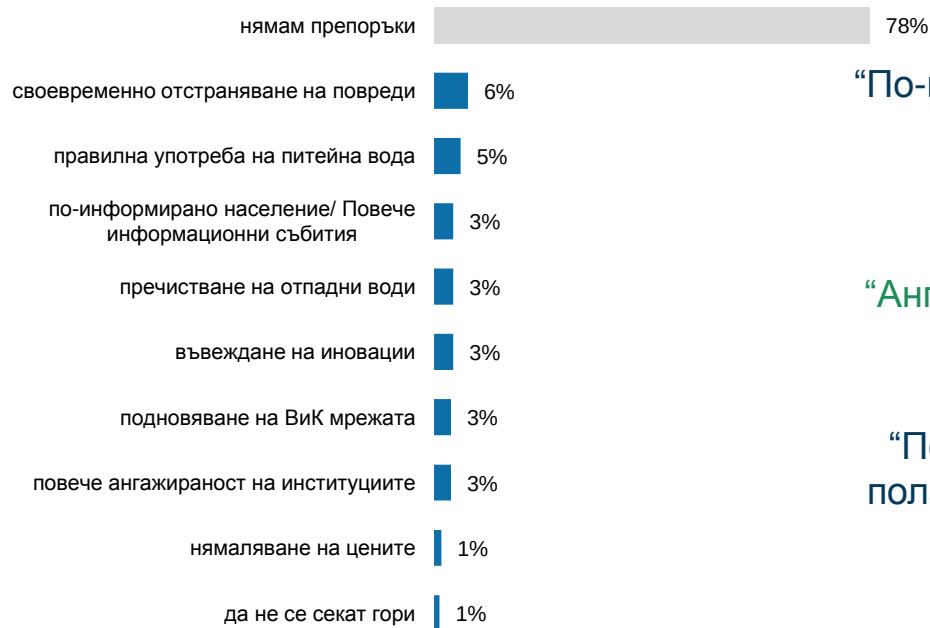

бизнес, N=91

: предложения за по-добро опазване на водите

Препоръките получени от населението са най-вече насочени към поправянето на множеството повреди във ВиК мрежата и/или цялостното ѝ подновяване. Правилната употреба на водата е пестеливата такава.

домакинства

“По-голямо информиране на населението, как може да се опазват водните ресурси чрез реклами, билбордове и брошури.”

“Ангажираните с дейността да си вършат работата съвестно.”

“По-голям интерес от населението за правилното ползване на питейна вода, пестенето и забрана за ползване на питейната вода за напояване.”

: предложения за по-добро опазване на водите [вербатим]

домакинства

- По-голямо информиране на населението как могат да бъдат опазвани водните ресурси - чрез реклами, билбордове и брошури.
- 1. Намаляване на пилеенето на питейна вода 2. Повишаване на ценностната система по отношение на природните богатства 3. Продължаване във времето, промяна на ценностната система (след 18 г.)
- Ангажираните с дейността да си вършат работата съвместно. От над 2 години има теч на вода някъде извън къщата, чува се от мазето, където е водомерът. Идват служители да засичат разхода, казвам им, не докладват за проблема. Казват ни да подадем молба, да дойдат да проверят. МОЛБА!!! След година подадохме. Още не са дошли да видят къде им изтича водата.
- Бързо отстраняване на течове и повреди.
- ВИК да си гледа работата коректно.
- ВИК службите да се предоставят на управление от общините.
- Да не се изсичат дърветата.
- Да не се ползва питейна вода за поливане.

: предложения за по-добро опазване на водите [вербатим]

домакинства

- Да се използват устройства на чешмите в кухня и баня за пестене на водата.
- Използваната вода да минава през филтър за пречистване и отново да бъде годна за употреба.
- Култура и информация във всички центрове и общини.
- Намаляване на цените.
- Не замърсявайте водата.
- Нови технологии.
- Образованието и информация на населението.
- Общи действия на община, област и министерства. Интегриране на регионалните сдружения на бизнеса в действията.
- Организиране на национални информационни кампании за богатството и опазването на водите. Подмяна на остарялата ВиК система.
- По-голям интерес от населението за правилното ползване на питейна вода, пестенето и забрана за ползване на питейна вода за напояване.

: предложения за по-добро опазване на водите [вербатим]

домакинства

- По-голям контрол по отношение на собствените /в частните имоти/ водоизточници.
- Подмяна на ВиК инфраструктурата и пречистване на отпадните води.
- Подмяна на остарялата канализация.
- Подновяване на ВиК мрежата.
- Подобряване на качеството и намаляване на цените.
- Поливане на земеделските земи с вода от реката.
- Почиствана на всички шахти, камъните наоколо и водохранилищата.
- Презентации за опазване на водното богатство
- Пречистване на отпадни води и ограничаване на загубите по водопроводната мрежа.
- Пречиствателни станции и обновени технологии с Европейски фондове.

: предложения за по-добро опазване на водите [вербатим]

домакинства

- Ремонт на водопроводите и каналите и пречистване на водите.
- Ремонтиране на всички аварии.
- Рециклиране и повторно използване на водата, ползване на дъждовна вода, подобряване на ВИК инфраструктурата и намаляване на загубите на питейната вода.
- Рециклиране на водата, която сме ползвали вече за миене – като с нея се поливат насажденията.
- Своевременно отстраняване на всички течове и аварии по водопроводната мрежа.
- Своевременно поправяне на течовете, тъй като има постоянни течове, които не се поправят със седмици.
- Спрете сечта на дърветата в горско стопанство с. Гърмен! Там се сече гората във вододайна зона.
- Филтриране на водата и разпределение спрямо конкретните нужди.

: предложения за по-добро опазване на водите

В сравнение с населението, бизнесът идентифицира проблемите в по-цялостен вид и предлага решения свързани с цялостна промяна в мисленето на проблемите и дейността на институциите.

бизнес

“По-силен контрол от държавните институции и борба срещу корупцията в сектора.”

“Времево планиране на използването на общинско ниво по селата и местности.”

“Обновяване на всички съоръжения и вкарване на нови технологии с помощ на Европейски фондове.”

“Промяна на основните критерии за опазване на териториалните ресурси и мащабни кампании сред населението.”

: предложения за по-добро опазване на водите [вербатим]

бизнес

- Времево планиране на използването на общинско ниво по селата и местности.
- Въвеждане на икономични технологии.
- Въвеждане на информация по всички населени места и популяризиране чрез общините, програми за ограмотяване на населението.
- Да се овладеят течове и загуби на вода от ВИК мрежата.
- Да се отстраняват по-бързо аварията.
- Залесяване и по-малко сеч на дървесина.
- Капково напояване.
- На общинско ниво - регистриране на събраните такси и нови ВИК мрежи.
- Направа на нов водоем.
- Обновяване на всички съоръжения и вкарване на нови технологии с помощ на Европейски фондове
- По-компетентно управление на отговорните институции.
- По-модерни технологии за поливане.

: предложения за по-добро опазване на водите [вербатим]

бизнес

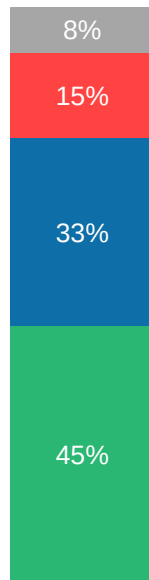
- По-добра поддръжка на тръбите и инсталацията Подмяна на стари тръби с нови, преди да те събори.
- По-силен контрол от държавните институции и борба срещу корупцията в сектора.
- Подновяване на водопреносната мрежа и пречистване на отпадните води.
- Промяна на основните критерии за опазване на териториалните ресурси и мащабни кампании сред населението.
- Сериозна промяна в общинските решения и мероприятия, запознаване в мащабен план всички жители с проблемите.
- Смяна на технологията и промяна в мисленето на хората, грижа за природното богатство.
- Смяна на тръбите с изтекъл срок.
- Спиране на течове по националните водноразпределителни мрежи.

: възможност за допълнително пестене/ незамърсяване

Несигурните във възможността си да пестят/ да не замърсяват за в бъдеще отдават това най-вече на финансов недостиг и, съответно – недостъпност до технологиите, които биха ги улеснили в това.

домакинства

- не зная/ не се интересувам
- определено не
- може би, при определени условия
- да, определено

48%

пречки за бъдещо пестене

други:

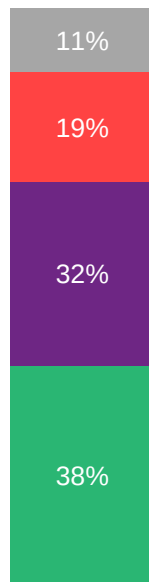
взимане на по-голяма цистерна;
придобиване на кладенец

: възможност за допълнително пестене/ незамърсяване

При представителите на бизнеса основни причини са липсата на средства и недостатъчна информираност по темата за пестенето и незамърсяването на водата.

бизнес

- не зная/ не се интересувам
- определено не
- може би, при определени условия
- да, определено

51%

пречки за бъдещо пестене

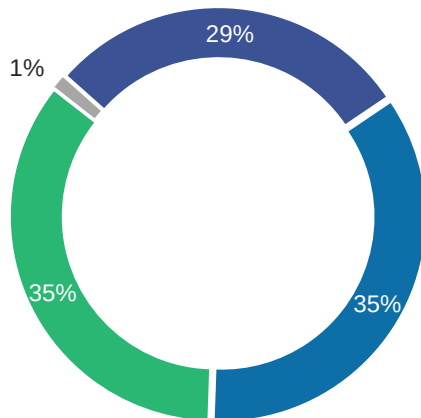

: цялостно отношение към водата [домакинства]

При организациите нагласата за водата като природно богатство е водеща – тя е най-характерна за сектора на услугите и фирмите, осъществяващи дейност в общински центрове,

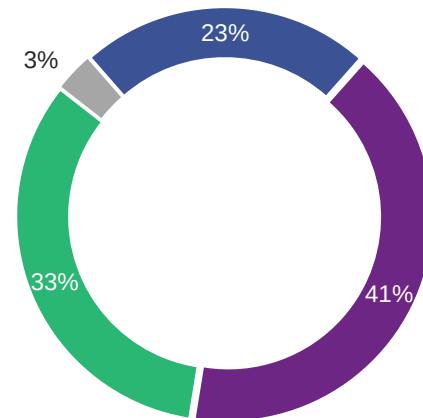
домакинства

- нещо обикновено
- ежедневна необходимост
- природно богатство
- живот

бизнес

- нещо обикновено
- ежедневна необходимост
- природно богатство
- живот

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЕКИП:

РАДОСТИНА ДАКОВСКА
technicaltraining.bg@gmail.com

РУМЯНА КОСТОВА
r.kostova@integritybg.com

ДЕСИСЛАВА МИТКОВА
d.mitkova@noema.bg
n#business Smart

СЛАВЯНКА ИВАНОВА
s.ivanova@noema.bg
n#business Smart

МАРГАРИТА БОЕВА
m.boeva@noema.bg
n#noema insight

Октомври, 2018

thank you!

"OUR TASK
IS TO READ
THINGS NOT
YET ON THE
PAGE."

STEVE JOBS